

**ŽEMĖS ŪKIO AGENTŪRA PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS
PROGRAMŲ ADMINISTRAVIMO SKYRIUS**

**REKOMENDACIJOS DĖL PIRKIMŲ VYKDYMO ĮGYVENDINANT
PAPRASTĄSIAIS INFORMAVIMO IR PARDAVIMO SKATINIMO
PROGRAMAS**

2024 m.
Vilnius

TURINYS

1. Terminai ir apibrėžimai.....	3
2. Bendroji informacija.....	4
3. Pareiškėjo vykdomi pirkimai.....	4
4. Pirkimų vykdymas pagal Pirkimo taisykles	5
4.1. Pirkimo būdo nustatymas.....	5
4.2. Pirkimas konkurso būdu	5
4.3. Pirkimas apklausos būdu	5
4.4. Pirkimo sutarties pasirašymas bei keitimas	6
5. Baigiamosios nuostatos	6

1. Terminai ir apibrėžimai

- 1.1. **Agentūra** – Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos.
- 1.2. **Dotacijos susitarimas** – pagal Europos Komisijos pateiktą sutarties modelį parengta sutartis, kuria įsipareigojama įgyvendinti Paprastąją programą ir kurią pasirašo Agentūra ir Pareiškėjas.
- 1.3. **EK** – Europos Komisija.
- 1.4. **ES** – Europos Sąjunga.
- 1.5. **Įgyvendinimo subjektas** – konkurso būdu Pareiškėjo atrinktas ūkio subjektas, kuris vykdys Paprastojoje programoje numatytas priemones.
- 1.6. **Paprastoji programa** – vienos arba daugiau tos pačios valstybės narės organizacijų pateikta ir Europos Komisijos patvirtinta informavimo apie žemės ūkio produktus ir jų pardavimo skatinimo vidaus rinkoje ir (ar) trečiosiose valstybėse paprastoji programa, kuria siekiama informuoti apie žemės ūkio produktus ir jų pardavimo skatinimą vidaus rinkoje ir trečiosiose valstybėse.
- 1.7. **Pareiškėjas** – Paprastosios programos paraišką Europos Komisijai pateikęs ūkio subjektas ar tokių subjektų grupė, atitinkantys Reglamento 1144/2014 7 straipsnio 1 dalyje numatytus reikalavimus.
- 1.8. **Pirkimo taisyklės** – 2016 m. rugsėjo 8 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-509 dėl perkančiųjų organizacijų, įgyvendinančių informavimo apie žemės ūkio produktus ir jų pardavimo skatinimo vidaus rinkoje ir trečiosiose valstybėse paprastąsias programas, prekių, paslaugų ar darbų pirkimo taisyklių patvirtinimo.
- 1.9. **Reglamentas 1144/2014** – 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1144/2014 dėl informacijos apie žemės ūkio produktus teikimo ir jų pardavimo skatinimo priemonių, įgyvendinamų vidaus rinkoje ir trečiosiose šalyse, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 3/2008.
- 1.10. **Reglamentas 2015/1829** – 2015 m. balandžio 23 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2015/1829, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1144/2014 dėl informacijos apie žemės ūkio produktus teikimo ir jų pardavimo skatinimo priemonių, įgyvendinamų vidaus rinkoje ir trečiosiose šalyse.
- 1.11. **Reglamentas 2015/1831** – 2015 m. spalio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/1831, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1144/2014 dėl informacijos apie žemės ūkio produktus teikimo ir jų pardavimo skatinimo priemonių, įgyvendinamų vidaus rinkoje ir trečiosiose šalyse, taikymo taisyklės.
- 1.12. **Taisyklės** – 2016 m. rugsėjo 19 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymas Nr. 3D-541 dėl informavimo apie žemės ūkio produktus ir jų pardavimo skatinimo vidaus rinkoje ir trečiosiose valstybėse paprastosios programos administravimo taisyklių patvirtinimo.
- 1.13. **VPI** – Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.

2. Bendroji informacija

2.1. Rekomendacijos parengtos, atsižvelgiant į Agentūros sukauptą Paprastųjų programų administravimo patirtį, Pareiškėjų klausimus bei vadovaujantis Reglamento 1144/2014, Reglamento 2015/1829, Reglamento 2015/1831, Taisyklių, Pirkimo taisyklių bei Dotacijos susitarimo nuostatomis.

2.2. Rekomendacijų tikslas – tinkamas ir sklandus pirkimų vykdymas Paprastųjų programų įgyvendinimo metu. Jose pateikiama aktuali informacija apie pirkimų vykdymui keliamus reikalavimus.

3. Pareiškėjo vykdomi pirkimai

3.1. Pareiškėjai Paprastosios programos vykdymui įprastai perka:

- Įgyvendinimo subjekto(-ų) paslaugas;
- Paprastosios programos priemonių rezultatų poveikio vertinimo paslaugas;
- Paprastosios programos priemonių įgyvendinimo metu patirtų išlaidų audito paslaugas;
- išankstinio mokėjimo (avanso) užstato (garantinio ar laidavimo raštu) teikimo paslaugas;
- kelionių organizavimo paslaugas ir kt.

3.2. Pareiškėjas, kuris yra perkančioji organizacija pagal VPI nuostatas, privalo visus prekių, paslaugų ar darbų pirkimus organizuoti vadovaudamasis VPI.

3.3. Pareiškėjas, kuris nėra perkančioji organizacija pagal VPI nuostatas, privalo visus prekių, paslaugų ar darbų pirkimus organizuoti vadovaudamasis Taisyklėmis bei Pirkimo taisyklėmis.

3.4. Tuo atveju, kai Pareiškėjas Paprastosios programos įgyvendinimo metu nėra perkančioji organizacija pagal VPI nuostatas, jis privalo pateikti Agentūrai tai patvirtinančius įrodymus (įstatus, nuostatus, juridinių asmenų registro informaciją, finansinius dokumentus ir pan.).

3.5. Be to, Pareiškėjas, kuris nėra perkančioji organizacija pagal VPI nuostatas, pasirinkdamas ir nustatydamas kvalifikacijos reikalavimus Įgyvendinimo subjektui(-ams), turi vadovautis Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1S-105 „Dėl Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodikos patvirtinimo“.

3.6. Atkreiptinas dėmesys, jog Pareiškėjo pasirinktam Įgyvendinimo subjektui pasitelkiant tiekėjus Paprastosios programos priemonių įgyvendinimui nėra pareigos vadovautis aukščiau minėtais pirkimus reglamentuojančiais teisės aktais, nebent Įgyvendinimo subjektas būtų perkančioji organizacija pagal VPI.

3.7. Pareiškėjas ir (ar) Įgyvendinimo subjektas, pirkdami prekes, darbus bei paslaugas, privalo vengti interesų konflikto (interesų konflikto sąvoka yra apibrėžta Taisyklių 4.6¹ papunktyje).

4. Pirkimų vykdymas pagal Pirkimo taisykles

4.1. Pirkimo būdo nustatymas

4.1.1. Perkant prekes, paslaugas ar darbus, taikomi šie pirkimo būdai:

4.1.1.1. konkursas – kai prekių ar paslaugų pirkimo vertė viršija 58 000 Eur be PVM, o darbų – 145 000 Eur be PVM. Konkursas gali būti organizuojamas visais atvejais, neatsižvelgiant į pirkimo vertę. Konkurso atveju pirkime gali dalyvauti visi į skelbimą atsiliepę tiekėjai;

4.1.1.2. apklausa – kai prekių ar paslaugų pirkimo vertė yra lygi arba mažesnė nei 58 000 Eur be PVM, o darbų – lygi arba mažesnė nei 145 000 Eur be PVM, taip pat neįvykus konkursui. Apklauskos atveju pareiškėjas apklausiamus tiekėjus pasirenka savo nuožiūra.

4.2. Pirkimas konkurso būdu

4.2.1. Konkursą organizuoja pirkimo komisija, skelbimai apie vykdomą konkursą privalo būti paskelbti spaudoje ir Agentūros tinklalapyje. Pirkimo dokumentams, skelbimui bei tiekėjų pasiūlymams yra nustatyti konkretūs reikalavimai, išdėstyti Pirkimo taisyklių V ir VI skyriuose.

4.2.2. Pareiškėjas Įgyvendinimo subjektą(-us) atsirenka konkurso būdu, pirkimo objektas turi būti skaidomas į dalis pagal perkamų paprastosios programos priemonių rūšis ir tikslines rinkas. Įgyvendinimo subjekto(-ų) paslaugų pirkimo sąlygas Pareiškėjas turi pateikti Agentūrai išankstiniam vertinimui likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki numatomos Įgyvendinimo subjektų atrankos paskelbimo.

4.2.3. Pirkimo komisija tiekėjų konkursinius pasiūlymus vertina pagal mažiausios kainos (kai pirkimo komisija pasirenka kvalifikacinius ir techninius reikalavimus atitikusį tiekėją, pasiūliusį mažiausią kainą) vertinimo kriterijų arba ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo (kai pirkimo komisija pasirenka kvalifikacinius ir techninius reikalavimus atitikusį tiekėją, pasiūliusį ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą) vertinimo kriterijų.

4.2.4. Pareiškėjas, atlikęs pirkimą konkurso būdu, privalo pateikti Agentūrai Pirkimo taisyklių 52.1.1–52.1.7 papunkčiuose išvardytus dokumentus. Esant poreikiui, Agentūra gali prašyti pateikti papildomus dokumentus ir paaiškinimus.

4.3. Pirkimas apklauskos būdu

4.3.1. Apklausiai vykdyti gali būti sudaroma komisija arba paskiriamas pirkimo vykdytojas:

4.3.1.1. jei pirkimo vertė neviršija 5 000 Eur be PVM, tiekėjų apklausa gali būti atliekama žodžiu;

4.3.1.2. jei pirkimo vertė viršija 5 000 Eur be PVM, tiekėjų apklausa turi būti atliekama raštu. Apklausoje raštu dalyvaujantys tiekėjai, atsakydami į konkretų kvietimą, pasiūlymus turi pateikti raštu.

- 4.3.2. Atliekant apklausą, turi būti apklausti ne mažiau kaip trys tiekėjai.
- 4.3.3. Apklausti vieną tiekėją galima tuo atveju, jeigu planuojamo pirkimo numatoma sutarties vertė yra 2 000 Eur be PVM ir mažesnė.
- 4.3.4. Atliekant apklausą, Pirkimo taisyklių 43 punkte pateikti reikalavimai pirkimo dokumentams bei tiekėjų pasiūlymams yra laisvesnio pobūdžio nei konkurso atveju.
- 4.3.5. Atliekant apklausą, tiekėjų pasiūlymai vertinami taikant mažiausios kainos vertinimo kriterijų.
- 4.3.6. Pareiškėjas, atlikęs pirkimą atrankos būdu, privalo pateikti Agentūrai Pirkimo taisyklių 52.2.1–52.2.7 papunkčiuose išvardytus dokumentus. Esant poreikiui, Agentūra gali prašyti pateikti papildomus dokumentus ir paaiškinimus.

4.4. Pirkimo sutarties pasirašymas bei keitimas

- 4.4.1. Pirkimų vykdytojas ar pirkimo komisija sutartį siūlo sudaryti tam tiekėjui, kurio pasiūlymas pripažintas laimėjusiu pagal Taisyklių nuostatas. Kai pirkimo vertė neviršija 5 000 Eur be PVM, sutartis gali būti sudaroma žodžiu.
- 4.4.2. Pirkimo objekto kaina, nurodyta sutartyje, turi būti tokia pat, kaip ir pirkimo objekto kaina, nurodyta pasiūlyme arba derybų protokole. Kitos sutarties sąlygos negali prieštarauti skelbime ir kvietime pateikti pasiūlymą nurodytai informacijai.
- 4.4.3. Pirkimo sutartis po konkurso ar apklausos gali būti keičiama tik paaiškėjus, kad jai tinkamai įvykdyti būtina daryti pirkimo sutarties pakeitimus, kurie iš esmės nekeis pirkimo objekto, jo tiesioginės paskirties bei atitiktis Europos Sąjungos standartams. Pirkimo sutarties pakeitimai prieš pasirašant sutarties šalims turi būti suderinti su Agentūra.

5. Baigiamosios nuostatos

- 5.1. Atsižvelgiant į gautus klausimus, kurie gali būti aktualūs visiems Pareiškėjams, EK pateiktus išaiškinimus, teisės aktų pasikeitimus ar kitą aktualią informaciją, šios rekomendacijos bus periodiškai tikslinamos ir papildomos.
- 5.2. Teisės aktai, nustatantys pirkimų vykdymo tvarką įgyvendinant Paprastąsias programas, pateikiami Agentūros internetinės svetainės skiltyje “Informavimas ir pardavimo skatinimas / Teisinė informacija” (žr. <https://zua.lt/veiklos-sritys/es-programu-administravimas/informavimas-ir-pardavimo-skatinimas/teisine-informacija.html>).